

Raadsvoorstel

Onderwerp: Herstelplan en noodvoorziening Kenter

Datum collegevergadering	12 november 2024	Ambtenaar	S Zeilstra
Zaaknummer	1802589	Telefoon	0651129561
Portefeuillehouder(s)	G. Nijemanting	E-mailadres	szeilstra@velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

1. Te kiezen voor scenario 1 van het Duurzaam Herstelplan Kenter.
2. Het advies van de Jeugdautoriteit te volgen om een eenmalige noodvoorziening te treffen om de continuïteit van de zorg te garanderen.
3. Deze noodvoorziening te financieren met een bedrag van € 603.174, dat al is opgenomen in de Najaarsnota 2024.

Samenvatting

Stichting Kenter Jeugdhulp (hierna; Kenter) is een grote jeugdhulpaanbieder in de regio Zuid-Kennemerland/ IJmond. Kenter biedt jeugdhulp bij complexe vraagstukken waarbij in het gezin van de jeugdige vaak diverse problemen samenkomen. Ook speelt Kenter een belangrijke rol bij het bieden van crisiszorg aan jeugdigen. Daarmee is Kenter een belangrijk onderdeel van het jeugdzorglandschap in onze regio.

Kenter kampt sinds 2019 met aanzienlijke financiële problemen. Eind maart 2024 presenteerde Kenter een herstelplan met maatregelen aan de belanghebbende gemeenten. De doelen van het herstelplan zijn het versterken van de organisatie, het toewerken naar een gezonde financiële situatie en een inhoudelijke transformatie van het aanbod in jeugdhulp. Met dit raadsvoorstel wordt de raad gevraagd om een keuze te maken voor een scenario in het Herstelplan Kenter en vraagt het college de raad om eenmalig een bedrag van € 603.174 beschikbaar te stellen om Kenter de tijd te geven dit herstelplan zorgvuldig uit te voeren en zo discontinuïteit van zorg te voorkomen. Dit bedrag is al in de Najaarsnota 2024 opgenomen.

Inleiding

Kenter kampt sinds 2019 met aanzienlijke financiële problemen. Eind maart 2024 presenteerde Kenter een herstelplan met maatregelen aan de belanghebbende gemeenten. De doelen van het herstelplan zijn het versterken van de organisatie, het toewerken naar een gezonde financiële

situatie, en een inhoudelijke transformatie van het aanbod in jeugdhulp. Op basis van het herstelplan wordt financiële steun gevraagd aan de betreffende jeugdregio's (IJmond, Zuid-Kennemerland, Haarlemmermeer en Amsterdam-Amstelland).

Kenter Jeugdhulp is onderdeel van het consortium Sparq en is een van de zogenaamde systeemaanbieders van jeugdhulp. Dat zijn grotere organisaties die vaak al langer bestaan en een breed scala aan expertise en 24/7 (crisis)hulp in huis hebben. Hierdoor kunnen ze snel op- en afschalen en bieden wat nodig is voor jongeren en hun ouders. Zij zijn de spil in het netwerk van jeugdhulp. Als zij in financieel zwaar weer verkeren, treedt het Draaiboek Continuïteit Jeugdhulp van de Jeugdautoriteit in werking. Gemeenten zijn dan aan zet om met de systeemaanbieders te kijken hoe de zorgcontinuïteit geborgd kan worden. Met de voorgestelde noodvoorziening kan de zorgcontinuïteit voor jeugdigen worden gewaarborgd.

Kenter bevindt zich momenteel [in trede 3 van het Draaiboek Continuïteit jeugdhulp](#) en zal zonder aanvullende financiële steun op korte termijn moeten stoppen met het leveren van bepaalde cruciale zorg. Het in stand houden van Kenter is noodzakelijk aangezien de zorg voor deze jeugdigen niet bij andere jeugdhulpaanbieders belegd kan worden. Er moet zo snel mogelijk gestart worden met de implementatie van de maatregelen uit het herstelplan om verdere verliezen te voorkomen.

Beoogd doel en effect van het besluit

Kenter voorzien van de middelen om in een verantwoord tempo zorg af te bouwen zodat de zorgcontinuïteit niet onder druk komt te staan. Met als uiteindelijk doel dat Kenter toewerkt naar een gezonde financiële positie, waarbij de zorg voor kwetsbare jeugdigen geborgd is.

Argumenten

Kenter biedt jeugdhulp bij complexe vraagstukken waarbij in het gezin van de jeugdige vaak diverse problemen samenkomen. Ook speelt Kenter een belangrijke rol bij het bieden van crisiszorg aan jeugdigen. Daarmee is het belangrijk om Kenter voor een dekkend jeugdzorglandschap in onze regio te behouden.

Eerdere gemeentelijke steun aan Kenter

Naar aanleiding van een onafhankelijke financiële analyse van de Jeugdautoriteit zegde de Velsense gemeenteraad in 2020 de ook steun toe aan Kenter, als onderdeel van een bovenregionaal steunpakket van in totaal € 1.650.000. Deze bijdrage was bedoeld om Kenter financieel meer armslag te geven voor noodzakelijke investeringen. Daarnaast zou Kenter snijden in de overhead en de productiviteit op orde brengen, waardoor er weer gezonde bedrijfsresultaten konden worden behaald. Alhoewel de verhoogde productiviteit van Kenter heeft bijgedragen aan betere (financiële) resultaten, heeft het snijden in overhead geleid tot een organisatie waarin het lastig is om te sturen op de bedrijfsvoering. Nu, vier jaar verder, blijkt dat de financiële injectie uit 2020 weliswaar heeft geholpen, maar dat het Kenter in de tussenliggende jaren niet is gelukt om definitief in control te komen en langdurig positieve resultaten te behalen.

Duurzaam Herstelplan Kenter

Eind 2022 kwam naar voren dat de financiële situatie van Kenter wederom financieel precair is, en dat Kenter niet in control is. Kenter kreeg de opdracht om tot een herstelplan te komen in het kader van het Draaiboek Continuïteit Jeugdhulp. In 2023 startte het traject voor het opstellen van het

herstelplan met de aanstelling van een tweede bestuurder (op interimbasis), naast de zittende bestuurder (die inmiddels vertrokken is). Op uitdrukkelijk verzoek van de gemeenten is een bestuurder gevonden met bewezen ervaring en affiniteit met financiën en bedrijfsvoering. Het definitieve herstelplan is in maart 2024 opgeleverd. Kenter presenteerde 2 te overwegen scenario's in haar plan:

- 2) één gericht op het binnen de huidige financiële kaders oplossen van problemen waarbij sprake is van afbouw van bepaalde zorgvormen;
- 2) één waarbij structureel extra financiering wordt gevraagd voor behoud van capaciteit en transitie.

De Raad van Toezicht van Kenter gaf de jeugdhulpaanbieder de opdracht om voor 2024 met een sluitende begroting te werken. Het adviesbureau, dat Kenter bijstaat in het traject, gaf aan dat Kenter in de huidige financiële situatie niet anders kan dan maatregelen nemen zoals deze beschreven zijn in het herstelplan. Kenter zette, terwijl er regionaal nog gesproken werd over het herstelplan en de gevolgen daarvan, daartoe al enkele maatregelen in gang. De Jeugdautoriteit waarschuwde in zijn advies voor het risico van discontinuïteit in de jeugdhulp omdat bij de uitvoering van de maatregelen in het kader van het herstelplan sprake is van afschaling van jeugdhulp. Het gaat hierbij om de vermindering van het aantal trajecten van ambulante hulpverlening en de afbouw van een onderwijszorgklas. Dit is voor de cliënten, betrokken gemeenten en overige stakeholders (zoals onderwijs) een onwenselijke situatie. Om afschaling van jeugdhulp op cruciale onderdelen tegen te gaan, heeft Kenter duidelijkheid nodig van de gemeenten met betrekking tot het herstelplan en de financiële hulp die daarin door Kenter aan de gemeenten gevraagd wordt.

Financiële situatie bij Kenter en instellen noodvoorziening

Met het instellen van de noodvoorziening toont de jeugdregio IJmond zich bereid om op korte termijn te komen tot structurele, financieel gezonde afspraken en geven de gemeenten Kenter ruimte om haar profiel te versterken in bepaalde vormen van zorg en andere zorgvormen af te stoten en eventueel in een verantwoord tijdsbestek jeugdhulptrajecten af te bouwen. Extra ondersteuning is nodig om de organisatie verder te versterken en uit de financiële problemen te raken. De betrokken jeugdregio's constateren een te grote afhankelijkheid van Kenter en een gebrek aan sturing en control. Door te weinig zicht op bedrijfsvoering werkte Kenter voor ontoereikende tarieven, die deels de oorzaak zijn van de tekorten. De jeugdregio's pleiten daarom voor meer sturingsmogelijkheden en minder afhankelijkheid om toekomstige zorgcontinuïteit te waarborgen aangezien er op dit moment géén alternatieven beschikbaar zijn wanneer Kenter besluit haar zorgaanbod af te bouwen. Met het kiezen voor scenario 1 uit het herstelplan wordt de afhankelijkheid van Kenter verkleind en komt Kenter meer in control op de bedrijfsvoering. De jeugdregio volgt met het instellen van de noodvoorziening het advies op van de Jeugdautoriteit.

Kenter voldoet op dit moment niet aan de gestelde normen voor solvabiliteit en weerstandvermogen. De zorgexploitatie blijft negatief als Kenter geen maatregelen doorvoert. Kenter is niet in staat om de financiële problemen zelfstandig op te lossen en zonder ingrijpen zal de situatie verder verslechteren met uiteindelijk een faillissement tot gevolg.

Met het instellen van de noodvoorziening en de keuze voor scenario 1 in het herstelplan kunnen de volgende zaken worden bereikt:

1. Door het treffen van een financiële noodvoorziening komt er rust in het proces, waardoor het vervolg met betrekking tot Kenter gedegen kan worden uitgewerkt, opgepakt en uitgevoerd. Zorgvuldigheid is nodig omdat elk besluit samenhangt met de zorg voor één of meerdere cliënten.

2. De maatregelen die leiden tot afschaling van jeugdhulp kunnen worden stopgezet, hiermee wordt voorkomen dat bepaalde vormen van jeugdhulp voor jeugdigen stoppen.
3. Kenter krijgt akkoord van de gemeenten om hun profiel aan te scherpen en, op termijn, de aandacht te verleggen naar zorgvormen die binnen hun specialisme (hoogspecialistische jeugdhulp met betrekking tot verblijf, onderwijs en crisis) vallen.
4. De samenwerking in de jeugdregio's Zuid-Kennemerland en IJmond (ZKIJ) met Kenter en de samenwerkingsverbanden onderwijs kunnen gecontinueerd worden door het openhouden van specialistische zorgvormen op het raakvlak onderwijs-jeugdhulp.
5. Door het ondersteunen van Kenter in de versteviging van de organisatie, kan Kenter in control komen en daadwerkelijk gaan sturen op een positief rendement (op de lange termijn).

Borging

De gemeente borgt de monitoring op het herstel van de jeugdhulpaanbieder Kenter door een uitgebreide structuur van toezicht en overleg. Er zijn maandelijkse monitoringsoverleggen waarin zowel de Jeugdautoriteit als een vertegenwoordiging van de regievoerende gemeente Haarlem betrokken zijn. Deze overleggen richten zich op de financiële situatie van Kenter, het herstelproces in zijn geheel, en de voortgang van verandertrajecten, waaronder de noodvoorziening. Daarnaast ontvangen de betrokken bestuurders elk half jaar een update, en kan de Raad desgewenst geïnformeerd worden.

Naast de monitoring is er een intensieve projectstructuur opgezet om het herstel te ondersteunen. Hierin wordt wekelijks een projectgroep georganiseerd, vindt er een directeurenoverleg plaats, en wordt er elke zes weken een bestuurlijk overleg gehouden met de bestuurder van Kenter. Dit gezamenlijke en regelmatige overleg stelt de gemeente in staat om het herstelproces nauwgezet te volgen en bij te sturen waar nodig. Een bovenregionale projectleider coördineert de voortgang onder regie van de regievoerder.

Alternatieven

Het treffen van een noodvoorziening is een raadsbevoegdheid, maar er zijn geen alternatieven. De gemeenten in de jeugdregio's zijn verplicht om de zorgcontinuïteit voor de betreffende jeugdigen te waarborgen. Daar ziet de Jeugdautoriteit ook op toe. Dit geldt voor alle gemeenten in de jeugdhulpregio's waar Kenter actief is.

Risico's

Er zijn geen garanties voor de toekomst

Het is niet de eerste keer dat financiële hulp wordt verleend aan Kenter. Ook deze noodvoorziening en de maatregelen uit het Herstelplan bieden geen garantie. Daarom wordt gewerkt aan het verkleinen van de afhankelijkheid van Kenter voor de jeugdregio's, zodat ook zonder Kenter een dekkend zorglandschap valt te organiseren. Daarnaast wordt er alles aan gedaan om ervoor te zorgen dat er niet opnieuw een situatie als deze ontstaat. Daarvoor is er, onder leiding van de Jeugdautoriteit, een structuur van sturing en monitoring opgezet om alle voorgenomen maatregelen te blijven toetsen, monitoren en bijsturen. De komende 5 jaar zal het monitoringsoverleg vanuit de Jeugdautoriteit in stand blijven, of langer indien nodig totdat Kenter duurzaam herstel laat zien. Ook wordt een financiële werkgroep opgericht waarin de gemeenten deelnemen. Hier wordt de aanspraak van Kenter op de noodvoorziening getoetst, toegekend en beoordeeld op basis van de verantwoording van Kenter achteraf.

De noodvoorziening kan binnen de bestaande aanbesteding en regelgeving worden toegekend

GEMEENTE VELSEN

De aanpassingen in de prijsafspraken in relatie tot het te leveren zorgvolume kunnen naar verwachting in de IJmond in het kader van de aanbestede contractrelatie worden gerealiseerd zonder noodzaak tot een nieuwe aanbesteding. Dit omdat zowel de zorgopdracht als de vergoedingswijze niet wezenlijk wijzigt.

De incidentele financiële steunmaatregelen zijn onderhands overeen te komen, omdat toekenning van deze gelden plaatsvindt in het kader van bijzondere diensten van algemeen belang en geen verstoring met zich meebrengt van mededinging binnen de zorg.

Financiële incidentele steun (voor zover niet als kostendekkende vergoeding voor contractuele dienstverlening) is wel te kwalificeren als staatssteun, maar geen verboden staatssteun gezien de nood, de publieke taakuitvoering (kwalificatie als dienstverlening van algemeen belang) en de geringe impact op mededingingsverhoudingen. Er is wel een meldingsplicht indien deze meer dan gering van omvang is (criteria Europese Commissie).

Programma

Sociaal en Vitaal Velsen

Kader

Jeugdwet
Draaiboek Continuïteit Jeugdhulp (Jeugdautoriteit)

Participatie en inspraak

Geen

Financiële consequenties

De noodvoorziening is een eenmalig totaalbedrag van € 2.591.258. Het aandeel van Velsen hierin is € 603.174. Het geld wordt beschikbaar gesteld voor de jaren 2024 en 2025. Kenter kan alleen aanspraak maken op de middelen uit de noodvoorziening als het maatregelen inzet met betrekking tot het herstelplan. Er zal worden afgerekend op basis van nacalculatie. Het is de verwachting dat de noodvoorziening volledig door Kenter wordt aangesproken.

In de Begroting 2024 en meerjarenbegroting is in financiële zin geen rekening gehouden met deze bijdrage aan Kenter Jeugdhulp. In de Najaarsnota 2024 is inmiddels wel rekening gehouden met de noodvoorziening en de reservering is voldoende om de bijdrage van Velsen te dekken.

Verdeelsleutel

Alle jeugdregio's (IJmond, Zuid-Kennemerland, Alkmaar/Noord-Kennemerland, Amsterdam-Amstelland, en Haarlemmermeer) waarmee Kenter samenwerkt, wordt om een financiële bijdrage naar rato (op basis van omzet 2023) gevraagd. Binnen de regio's IJmond en Zuid-Kennemerland is een verdeelsleutel voor het toerekenen van de kosten nodig. In de regio's is geen verdeelsleutel op basis van 100% profijt te bepalen omdat niet alle kosten direct herleidbaar zijn naar de gemeenten.

GEMEENTE VELSEN

Voorgesteld wordt om voor Kenter te kiezen voor een verdeelsleutel op basis van een combinatie 50% profijt (zorg declaratieregels 2023) en 50% solidariteit (aantal jeugdigen in jeugdhulp met peiljaar 2023, bron CBS). Voor de gemeente Velsen leidt dat tot een aandeel van 23,28% van de kosten voor de jeugdhulpregio IJmond-Zuid-Kennemerland.

Herijking lumpsum perceel 1

Herijking van lumpsum voor consortium SPARQ Jeugdhulp (waaronder Kenter valt), waar aantoonbaar niet toereikend, wordt in gang gezet, om zo te komen tot een passende structurele 'duurzaam (meerjarig) financieel gezonde organisatie en daarmee het zorgaanbod in de regio te waarborgen'. Deze herijking betreft alleen een aanpassing in relatie tot het nieuwe profiel van Kenter waarbij ze zich meer willen gaan specialiseren in het bieden van intensievere jeugdhulp binnen de beschikbaar gestelde middelen. Alle overige gewenste aanpassingen, ook van de overige consortia, vanuit het oogpunt van implementatiekosten, wachtlijsten, etc. worden buiten beschouwing gelaten.

In het derde kwartaal van 2024 is er projectgroep gestart om in overleg met de gemeenten te komen tot een te volgen systematiek en benaderingswijze om de herijking lumpsum 2025 te kunnen doen. Hierbij zal Kenter aangeven welke zorg (noodzakelijkerwijs) kan worden afgeschaald en een onderbouwing geven over herijking lumpsum budget 2025. Aan de hand van deze informatie kan worden gekomen tot nieuwe afspraken over het lumpsum budget 2025 en te verwachten te leveren zorg (in aantal cliënten). Het proces is in lijn met het bredere proces in de regio waarin nieuwe lumpsumbedragen kunnen worden overeengekomen met de consortia waarbij het uitgangspunt is het bestaande lumpsum budget (T-1) verhoogd met het OVA-indexatie percentage.

Uitvoering van besluit

Als de gemeenteraad instemt met de noodvoorziening zal Kenter, in overleg met de gemeenten, de voorziening inzetten om een zorgvuldige afbouw van zorgvormen volgens het Duurzaam Herstelplan Kenter te organiseren.

Bijlagen - onderdeel uitmakend van het besluit

Bijlage 1 (GEHEIM) Duurzaam Herstelplan Kenter Jeugdhulp (ter inzage bij griffie)
Bijlage 2 Advies Jeugd Autoriteit over Herstelplan Kenter

Burgemeester en wethouders van Velsen,

De secretaris,

D. Veurink

De burgemeester,

F.C. Dales

